

ские фигуры. Затем произнести те геометрические фигуры, которые он запомнил.

Среди методик, направленных на исследование речи был предложен Второй КП «Речь» располагается на расстоянии 380 м от первого КП и предназначена для развития речи у детей. Ребятам по взятию КП необходимо вслух произнести скороговорку.

Исследование устойчивости внимания осуществлялось при помощи третьего КП «Внимание» оборудована на расстоянии 400 м от второго КП «Речь», и предназначена для тренировки внимания у детей. Ребятам необходимо было на предложенном планшете за 10 сек. подсчитать сколько «1», «2», «3».

Для исследования развития мышления применялась методика четвертого КП «Мышление» располагается на расстоянии 300 м от КП «Внимание», основная цель данного КП тренировка мышления у детей. Ребятам необходимо было соединить цифры с буквами посредством линий между цифрами и буквами.

Для исследования воображения применялась методика пятого КП «Воображение» располагается на расстоянии 200 м от четвертого КП, основная цель данной станции развитие воображения у детей. Ребятам предлагается карта, на которой нарисовано 3 маршрута в различных направлениях. Им необходимо выбрать маршрут в северо-западном направлении, и рассказать путь преодоления дистанции.

В методике для определения ощущения предлагался шестой КП «Ощущение» располагается на расстоянии 250 м от пятого КП, основная задача развитие ощущения. Ребятам предлагается 6 предметов: ручка, ластик, компас, линейка, циркуль, стержень, которые им необходимо было распознать с закрытыми глазами.

Для определения восприятия применялась методика седьмого КП «Восприятие» располагается на расстоянии 300 м от шестого КП, основная задача развитие восприятия. На планшете изображен рисунок. Ребятам необходимо было рассказать, что они видят на данном рисунке.

При анализе максимальных и минимальных показателей ЧСС после этапов и работы на КП был выявлен существенный разброс показателей, что на наш взгляд, объясняется тем, что в занятиях принимали участия дети с различным уровнем физической подготовки. В связи с этим были рассчитаны и проанализирована динамика средних показателей ЧСС после этапов и работы на КП. Анализ динамики средних показателей ЧСС показал, что занятие состоит из трёх частей:

- Вработывание организма – эта часть включает промежуток занятия с первого по третий этап;
- Оптимизации нагрузки – эта часть включает промежуток занятия с четвертого по пятый этап;
- Снижения нагрузки – эта часть включает промежуток занятия с шестого по седьмой этап.

Анализ динамики ЧСС в процессе занятия на трассе спортивного ориентирования позволил сделать вывод, что физиологическая кривая данного занятия представляет классический вариант оздоровительного занятия, реакция организма на предлагаемый объем физической нагрузки между КП является эффективным высокоэмоциональным оздоровительным средством.

Мы проводим дальнейшие исследования по оптимизации содержания и планирования физкультурно-оздоровительной работы с детьми.

История

ВЫКАРЫСТАННЕ СІСТЭМЫ MOODLE У ВОЧНЫМ НАВУЧАННІ СТУДЭНТАЎ

В.У. Акуневіч

З развіццём камп'ютарных тэхналогій і сеткі Internet арганізацыя навучальнага працэса з выкарыстаннем электроннага вучэбнага асяроддзя, у прыватнасці, на базе сістэмы MOODLE становіцца актуальнай праблемай. Найбольш распаўсюджанымі з'яўляюцца наступныя схемы пабудовы навучальнага працэсу з выкарыстаннем электронных вучэбных асяроддзяў: **1. Дыстанцыйнае навучанне**, калі адукацыйны працэс адбываецца пераважна ў асяроддзі дыстанцыйнага навучання пры правядзенні вочных кансультацый і вочнай атэстацыі. Магчымае выкарыстанне – завочная форма навучання. **2. Дыстанцыйная падтрымка вочнага навучання**, калі ў асяроддзі дыстанцыйнага навучання студэнты могуць знайсці дадатковыя матэрыялы, выканаць заданні, прайсці тэсты, задаць пытанні выкладчыкам, удзельнічаць у праектнай, даследчай дзейнасці. Работа ў вучэбным асяроддзі адбываецца, як правіла, па-за сеткай аўдыторных заняткаў.

Укараненне дыстанцыйных тэхналогій у працэс вочнага навучання абумоўлена інтэнсіфікацыяй працэсу навучання ва ўмовах скарачэння часу, які затрачваецца на аўдыторныя заняткі ў складзе курсаў і вучэбных груп і мае на ўвазе адвядзенне значнай колькасці часу на самастойную работу студэнтаў. Гэта дазваляе не затрачваць час аўдыторных заняткаў на засваенне элементар-

ных ведаў (у курсе гісторыі – факталагічных, храналагічных), выканне элементарных заданьў, а засяродзіцца на творчых заданьнях, якія развіваюць не толькі прадметную, але і камунікатыўную, культуралагічную кампетэнцыі. Шырокі спектр магчымасцей як для выкладчыкаў, так і студэнтаў прапануе модульнае аб'ектна-арыентаванае дынамічнае вучэбнае асяроддзе MOODLE.

Першыя крокі па асваенню гэтага вучэбнага асяроддзя робіць кафедра гісторыі Беларусі гістарычнага факультэта ў вучэбных дысцыплінах: “Гісторыя Беларусі”, “Гістарыяграфія гісторыі Беларусі”, “Крыніцазнаўства гісторыі Беларусі” для спецыяльнасці 1-02 01 02-06 “Гісторыя. Сацыяльна-палітычныя дысцыпліны”. Так, увесь вуэбны курс “Гісторыя Беларусі” разбіты на тэматычныя модулі, кожны з якіх уключае ў сябе лекцыі па тэме, тэсты самакантролю і трэнінг, па завяршэнні тэмы студэнт выконвае тэматычны тэст і творчае індывідуальнае заданне. Семестр заканчваецца экзаменацыйным тэстам па ўсіх пройдзеных тэмах. Тэрміны засваення модуляў і выканання заданьняў рэгулююцца выкладчыкам.

Лекцыі ўключаюць у сябе інтэрактыўныя элементы і ілюстратыўны матэрыял, якія дапамагаюць студэнту замацаваць веды, набытыя на занятках. Таксама тут можа прысутнічаць дадатковы цікавы матэрыял па тэме, на выкладанне якога на лекцыі ў выкладчыка не хапае часу. Засваенне студэнтамі электроннай версіі лекцый, натуральна, не вызваляе іх ад наведвання заняткаў, гэта дапамагае паўтарыць пройдзены матэрыял, а таксама пашырыць свае веды па той ці іншай тэме. Канешне, можна гаварыць, аб тым што гэта нічым не адрозніваецца ад звычайнага чытання падручніка. Але гэта не зусім так. Справа ў тым, што лекцыя ў сістэме MOODLE можа быць насычана рознымі інтэрактыўнымі элементамі, што дазваляе студэнту пастаянна змяняць від дзейнасці ў час чытання лекцый. Таксама ў сістэме прадугледжана цудоўная магчымасць для выкладчыка: падрабязны аналіз выканання студэнтам таго ці іншага віду работы. Так, выкладчык, зайшоўшы ў такі аналіз выканання студэнтамі лекцый, можа ўбачыць не толькі тое, чытаў ці не чытаў студэнт лекцыю, але і тое, як ён выконваў тэсты самакантролю, тэматычныя тэсты, ці чытаў ён дадатковы матэрыял. Гэтая статыстыка даецца не толькі па аднаму студэнту, але і па ўсёй групе, курсу, што дазваляе адсачыць тыповыя памылкі.

Кожная лекцыя завяршаецца тэстам самакантролю, які складаецца з 10 – 15 пытанняў і абмежаваны тэрмінам выканання 15 мінутамі. На наш погляд, перанясенне гэтага віда работы ў дыстанцыйную форму дазваляе, па-першае, захаваць час аўдыторных заняткаў, захаваць час выкладчыка, які ён траціць на праверку і аналіз тэстаў, бо сістэма сама ўсё правярае і выдае падрабязны аналіз па кожнаму студэнту паасобку і па групе (курсу) цалкам.

Наступны від дзейнасці студэнта ў дыстанцыйнай форме – гэта трэнінг. Як нам здаецца, гэта адзін з найбольш важных элементаў работы, бо ён дапамагае сканцэнтраваць увагу студэнтаў на самых важных момантах тэмы. Трэнінг чымсьці падобны на звычайны тэст, але розніца ў тым, што да ўсіх адказаў (як правільных, такіх непраўільных) даецца каментарый выкладчыка, што дазваляе студэнту не толькі ўбачыць памылку, але і ўсвядоміць прычыну, па якой ён яе дапусціў, а таксама адразу ж яе выправіць. Складаючы такі трэнінг, выкладчык сам можа настроіць колькасць спроб, якую ён мяркуюе даць студэнту, адзнаку (вышэшую, сярэдняю, па першай альбо па апошняй спробе), якую атрымае студэнт у ходзе выканання гэтых спроб. Як паказвае практыка, студэнтам падабаецца такі від работы, да таго ж ён дае станоўчыя вынікі.

Па кожнай тэме вучэбнага курса студэнтам прапануецца выканаць тэматычны тэст. Гэты тэст уключае ў сябе як заданні з выбарам адказу, такіх заданні з кароткім адказам, які студэнт павінен увесці ў поле адказу. Па меры вывучэння ўсіх лекцый тэмы студэнт выконвае тэст. Зноў жа можна гаварыць аб значнай эканоміі часу на аўдыторных занятках, бо тэсты выконваюцца паза аўдыторнымі заняткамі. Акрамя таго, таксама як і ў выпадку з папярэднімі формамі дзейнасці, у выкладчыка няма неабходнасці траціць свой час на праверку гэтага тэсту: колькі чалавек выканалі правільна, колькі непраўільна, якія адказы ўведзены, хто памыліўся і г.д. Атрымаўшы такі аналіз, выкладчык можа лёгка убачыць тыповыя памылкі як асобных студэнтаў, так і ўсёй групы (курса) цалкам. І замест таго, каб траціць гэты час на занятках на выкананне дадзенага тэсту, ён можа яго выкарыстаць для аналізу тыповых памылак, што дабратворна паўплывае на веды студэнтаў.

Акрамя тэматычнага тэсту, студэнты таксама павінны выканаць творчае заданне. Кожнае творчае заданне датычыцца, натуральна, якой-небудзь канкрэтнай тэмы. Для гэтага задання можа выкарыстоўвацца форум “пытанне-адказ”.

Апошні від дзейнасці – гэта экзаменацыйны тэст, які папярэднічае заліку альбо экзамену. Гэта заданне ахоплівае усе тэмы курса, якія былі пройдзены студэнтамі на працягу семестра. Вынікі выканання тэсту ўлічваюцца пры вызначэнні экзаменацыйнай адзнакі па курсу, альбо выстаўленні недыферэнцыяванага заліку

Такім чынам, не выклікае сумнення тое, што выкарыстанне дыстанцыйных тэхналогій у вочным навучанні дазваляе не толькі эканоміць час на занятках і час выкладчыка на праверку рознага віду заданняў, але і дапамагае інтэнсіфікаваць увесь працэс навучання, выдзяляць больш

часу на развіццё камунікатыўных і творчых здольнасцяў студэнтаў. Пераход да такіх тэхналогій у працэсе навучання патрабуе значнага ўмацавання і развіцця матэрыяльнай базы гістарычнага факультэта і ўніверсітэта цалкам камп'ютарнымі класамі, бо сучаснае іх становішча не дазваляе ажыццявіць такі пераход у поўным аб'ёме.

ВЫВУЧЭННЕ ГІСТОРЫІ РОДНАГА КРАЮ ПРЫ ВЫКЛАДАННІ ЗМЯСТОЎНАГА БЛОКА “МАЯ РАДЗІМА – БЕЛАРУСЬ” У ПАЧАТКОВАЙ ШКОЛЕ

Л.В. Ершова

Оршанский колледж УО «ВГУ им. П.М.Машерова»

Састаўной часткай прадмета “Чалавек і свет” у пачатковай школе з’яўляецца змястоўны блок “Мая Радзіма – Беларусь”, які выкладаецца ў 4 класе. Ён выконвае прапедэўтычную функцыю і прадугледжвае знаёмства малодшых школьнікаў з важнейшымі падзеямі айчыннай гісторыі. Адною з асноўных праблем выкладання гісторыі ў пачатковай школе лічыцца суаднесенне аб’ёму і складанасці вучэбнага матэрыялу з узроставымі асаблівасцямі малодшых школьнікаў і выбар адпаведных метадаў навучання. Вопыт сведчыць, што найбольш блізкай і даступнай для іх з’яўляецца гісторыя роднага краю. Гістарычная прастора, якая разглядаецца ў межах краязнаўства, непасрэдна звязана з рэальным жыццём дзіцяці, яго бацькоў і блізкіх. Знаёмства з памятнымі мясцінамі роднага краю і дзейнасцю лепшых яго людзей фарміруе ў вучняў пачуццё “малой радзімы”, якое цесна звязваецца з уяўленнямі аб бацькаўшчыне, дзяржаве, у якой яны жывуць. Краязнаўчы матэрыял з’яўляецца і абавязковай умовай паспяховага вырашэння выхаваўчых задач. Веды па гісторыі роднага краю, горада, вёскі, даюць магчымасць дзецям адчуць далучанасць сваёй сям’і і асобы да гісторыі краіны, выхоўваюць любоў і павагу да роднай зямлі і яе герояў, пачуццё адказнасці перад Радзімай і народам.

Мэта дадзенага даследвання – распрацоўка мадэлі работы настаўніка пачатковай школы з краязнаўчым матэрыялам пры вывучэнні змястоўнага блока “Мая Радзіма Беларусь”. Пры планаванні гэтай работы настаўнік павінен, перш за ўсё, ўсвядоміць мэты гістарычнага краязнаўства ў пачатковай школе [1, с. 3]:

- фарміраванне ў малодшых школьнікаў уяўленняў аб гістарычным мінулым і сучасным роднага горада (вёскі, раёна) і асобах, якія пакінулі значны след у гісторыі роднага краю;
- усведамленне вучнямі сваёй сувязі з навакольным “малым светам”, далучанасці да спраў і традыцый землякоў, выхаванне патрыятызму і грамадзянскасці;
- развіццё інтэлектуальных, пошукава-даследчыцкіх уменняў школьнікаў у працэсе вывучэння гісторыі роднага краю.

Работа настаўніка з краязнаўчым матэрыялам пры вывучэнні блока “Мая Радзіма Беларусь” уключае наступныя этапы: вывучэнне крыніц краязнаўчых ведаў; аналіз і адбор краязнаўчага матэрыялу для ўрокаў і пазакласнай работы; вызначэнне метадаў і форм выкарыстання краязнаўчага матэрыялу; вывучэнне краязнаўчага матэрыялу на ўроках і пазакласных мерапрыемствах.

Перш за ўсё, настаўнік павінен вывучыць крыніцы краязнаўчых ведаў: рэзавыя помнікі, дакументы, літаратуру па краязнаўству. Напрыклад, у г.Оршы дзейнічаюць музеі: краязнаўчы, этнаграфічны, К.С.Заслонава, Ул.Караткевіча; устаноўлена 38 помнікаў і памятных знакаў выдатным дзеячам; выдадзена шмат кніг па гісторыі краю, у тым ліку і вучэбны дапаможнік для малодшых школьнікаў “Мой родны край – Аршаншчына”. Усё гэта прадстаўляе шырокае магчымасці для арганізацыі краязнаўчай работы.

Пасля вывучэння крыніц краязнаўчых ведаў трэба зрабіць аналіз і адбор матэрыялу па гісторыі роднага краю для ўрокаў і пазакласнай работы. Вывучэнне гісторыі роднага краю павінна ажыццяўляцца ў адзінстве з гісторыяй краіны, а краязнаўчыя веды быць звязаны з жыццём вучняў. Таму краязнаўчы матэрыял па зместу абавязкова павінен адпавядаць тэме ўрока “Мая Радзіма Беларусь”. Напрыклад, у аршанскіх школах на ўроку “Першыя друкаваныя кнігі” мэтазгодна выкарыстаць матэрыял аб дзейнасці ў Оршы Куцеінскай друкарні і выданні ў ёй С.Собалем “Буквара”; на ўроку “Адкуль пайшлі назвы нашых гарадоў” – аб гісторыі паходжання назвы г.Оршы; на ўроку “У краіне майстроў” – аб копыскай кафлі і г.д. Сувязь краязнаўчага матэрыялу з жыццём патрабуе адбору краязнаўчага матэрыялу з пункту гледжання яго актуальнасці, значнасці для выхавання асобасных якасцяў малодшых школьнікаў. Напрыклад, пры вывучэнні тэмы “Беларусь у гады ваенных выпрабаванняў” выклікае зацікаўленасць і аказвае вялікі ўплыў на выхаванне станоўчых маральных якасцяў вучняў выкарыстанне такіх дакументальных помнікаў, як пісьмы з фронту, фотаздымкі